03-10-2024 Ellecom,

Geachte raad,

Het is een mooie week, want het is Kinderboekenweek. Tijdens de Kinderboekenweek, met het thema ‘Lekker Eigenwijs’ draait alles om eigenwijze karakters en verhalen vol onverwachte veranderingen. Ik kan mij persoonlijk goed identificeren met het thema. Deze week besloot de gemeenteraad van Renkum unaniem dat zij niet wil bezuinigen op de Zoomerij in 2026. Zij waren daarmee ‘Lekker eigenwijs’ door hun eigen koers te varen. Daar waar het gaat om de programmabegroting 2025 van de gemeente Rheden, zou ik het graag hebben over een aantal gewenste veranderingen.

Kunnen lezen en schrijven en elkaar ontmoeten staan aan de basis van de sociale basis. Woorden kunnen gebruiken, je uiten en luisteren naar elkaar, staan aan de basis van onze democratie, waar wij vanavond hiervoor zijn. Activiteiten in de Kinderboekenweek, hoe klein soms ook, zorgen er mede voor, dat lezen, schrijven en het kunnen gebruiken van woorden worden gestimuleerd. Maar niet alleen dat, het laat ook kinderen groeien en nadenken over de toekomst. De theatervoorstelling ‘Ik word showman’ die we samen met RhederArt in het kader van de Kinderboekenweek organiseren gaat over kinderdromen, over ambities, over ondernemen, over eigen keuzes maken en ook over tegendraads gedrag. Dat is ook soms nodig, om keuzes te maken en om te realiseren wat je echt wilt of waar je echt voor staat als persoon, organisatie, politiek of gemeenschap.

Als de Zoomerij staan wij voor een samenleving waar mensen daadwerkelijk mee kunnen doen. Wij doen dat vanuit lezen, vanuit taal, media, erfgoed en kunst en cultuur. Het belang van ons werk als bibliotheek, als podium, als ontmoetingsplek en als cultureel centrum wordt te vaak ter discussie gesteld, door bezuinigingsvoorstellen.

Vorig jaar informeerde ik u over de exploitatietekorten bij de Zoomerij, ontstaan door sterk gestegen kosten en een gebrek aan indexatie op onze jaarlijkse subsidie. U heeft ons toen geholpen. De motie ‘Een gezonde Zoomerij is belangrijk voor onze gemeente’ (zie onder mijn inspreektekst) is toen unaniem door u aangenomen. Deze motie staat nog open. In uw motie noemt u de Zoomerij een kernvoorziening. U gaf ook aan dat er structurele middelen van het Rijk, voor de bibliotheek komen vanaf 2025. Dat is bijna. U wilde niet dat de Zoomerij dienstverlening zou afschalen, die in 2025 weer gewenst zou zijn. Ik heb goed nieuws. Dat is, dankzij u, ook niet gebeurd. Dank u wel daarvoor.

Ik heb nog meer goed nieuws. In de septembercirculaire (zie onder mijn inspreektekst) en in de meerjarenbegroting van het ministerie van OCW staan de extra rijksmiddelen voor bibliotheken, nu ook daadwerkelijk benoemd. Het gaat om een jaarlijks bedrag van €128.800 voor de gemeente Rheden. Onze exploitatietekorten verwacht ik in 2025 en 2026 op te lossen, met de middelen die de gemeenten Rheden en Rozendaal van het Rijk gaan ontvangen. Daarmee kunnen wij de komende twee jaar, als er geen bezuinigingen zijn op de Zoomerij, de tekorten oplossen. Ik heb u daar wel voor nodig.

Waarom ik u nodig heb, is niet alleen omdat er forse bezuinigingen zijn aangekondigd op de Zoomerij. Korten op de sociale basis, korten op de Zoomerij, is simpelweg geen duurzaam beleid, niet qua samenleving en niet qua financiën. Ik hoop dat u hierin uw collega’s in Renkum volgt. In dit geval heb ik u specifiek nodig omdat het bedrag dat het Rijk beschikbaar stelt voor de bibliotheek, nog niet in de programmabegroting 2025 is opgenomen.

Het geld komt binnen via een decentralisatie-uitkering. Het college probeert tot op heden, zonder succes, mijn verwachtingen te temperen, dat deze middelen ook daadwerkelijk naar de bibliotheek gaan. Mijn verzoek aan u is, om via een amendement, een begrotingswijziging in te dienen en deze structurele middelen voor de bibliotheek in de programmabegroting 2025, op te laten nemen. Deze middelen hebben

wij hard nodig, niet om meer te doen, maar om als gezonde Zoomerij te kunnen blijven doen, wat we doen, in lijn met de door u aangenomen motie.

Dank u wel voor uw aandacht,

Hartelijke groet,
Doeko Pinxt
Directeur-bestuurder
de Zoomerij

M5

Besluit	**Aangenomen**
Stemming	Unaniem

Motie

Een gezonde Zoomerij is belangrijk voor onze gemeente

De gemeenteraad van Rheden in vergadering bijeen op 7 november 2023, sprekende over de programmabegroting 2024-2027

Constaterende dat:

1. De ambitie van de gemeente Rheden is dat iedereen kan lezen, schrijven, rekenen en dat de inwoners van de gemeente Rheden digitaal vaardig zijn en toegang hebben tot c.q. deel kunnen nemen aan, een rijk cultureel aanbod
2. De bibliotheek Veluwezoom (vanaf 1 januari 2024 gefuseerd met Cultuurbedrijf RIQQ tot de Zoomerij) een belangrijke rol speelt in de ontwikkeling van basisvaardigheden (taal, rekenen, schrijven, digitale vaardigheden) van inwoners en invulling geeft aan de vijf wettelijke kernfuncties van de bibliotheek
3. Cultuurbedrijf RIQQ een belangrijke rol speelt om inwoners toegang te geven en deel te laten nemen aan een rijk cultureel aanbod, zowel in de vrijetijd (muziekverenigingen, koren), programmering Pinkenberg/Middachten als binnen het basisonderwijs (cultuureducatie)
4. Kinderen en jongeren toegang hebben tot kinder- en jongeren literatuur en hun visie op de samenleving kunnen aanscherpen door het lezen van boeken en dat cultuur het leven verrijkt
5. De bibliotheek Veluwezoom een grote rol speelt in onderwijs (de bibliotheek op school), buurthuizen en in de kinderopvang om leesplezier vroegtijdig te bevorderen en te werken aan basisvaardigheden

Overwegende dat:

1. De gemeentelijke bijdrage aan Bibliotheek en Cultuurbedrijf sinds 2012 niet of onvoldoende is geïndexeerd
2. Tot nu toe de bibliotheek en RIQQ dit probleem in eigen begroting hebben ' opgelost'
3. De bibliotheek dit heeft gedaan door het verwerven van doel- en projectsubsidies (landelijke fondsen), en opdrachten, overige inkomsten te genereren, het verhuren van ruimtes / inleveren van m2, verhoging prijs abonnementen, snijden in de bedrijfsvoering, snijden in de formatie, lager kwalificatie eisen personeel / lagere inschaling medewerkers, uitstellen en beperken van herinvesteringen, minder aanbod (boeken, tijdschriften) en het beperken van openingstijden
4. Het dreigend tekort voor 2023 en 2024 aanzienlijk is en in ieder geval verdere beperking van openingsuren onvermijdelijk zal zijn
5. De Bibliotheek € 120.000 tekortkomt in 2023 en € 162.000 in 2024
6. Voor RIQQ dit € 20.000,- in 2023 en € 45.000.- 2024
7. Het Rijk vanaf 2025 structurele middelen ter hoogte van €3,- per inwoner voor de bibliotheken in het vooruitzicht heeft gesteld

8. De gemeente De Zoomerij als een kernvoorziening beschouwt

Verzoekt het college:

1. Met De Zoomerij in overleg te treden om te voorkomen dat de dienstverlening van De Zoomerij tussentijds afgeschaald moet worden in die zin dat activiteiten, voorzieningen en arbeidscontracten worden beëindigd die in 2025 weer gewenst zijn
2. Er daarbij rekening mee te houden dat De Zoomerij voldoende reserves kan overhouden om financieel gezond te zijn
3. Voor 27 februari 2024 hiervan aan de raad verslag te doen en als hiervoor aanvullende middelen nodig zijn daar een voorstel voor te doen in de raadsvergadering 27 februari
4. Bij de kadernota 2025 (dus in mei 2024) een voorstel te doen om reële indexatie in te voeren op de gesubsidieerde instellingen, desgewenst met meerdere scenario's

En gaat over tot de orde van de dag.

ChristenUnie	GroenLinks	D66	PvdA
Hendri Witteveen	Tim Endeveld	Daan Appels	Goos Hageman

Tekst uit de septembercirculaire 2024

13. Openbare bibliotheken

In de periode 2023-2024 konden gemeenten een specifieke uitkering ontvangen voor het versterken van het lokale bibliotheekstelsel. Daarna zal een wettelijke zorgplicht voor gemeenten worden ingevoerd ten aanzien van de openbare bibliotheek. Voor het uitvoeren van deze taak zullen gemeenten een structurele bijdrage via het gemeentefonds ontvangen. In de periode tussen de specifieke uitkering en de invoering van de wettelijke zorgplicht ontvangen de gemeenten een decentralisatie-uitkering, om zich op de periode van de zorgplicht te kunnen voorbereiden.

Hiervoor is in 2025 en 2026 in totaal een bedrag van € 59,3 miljoen beschikbaar. Dit bedrag wordt over alle gemeenten verdeeld op basis van een bedrag van € 2,95 per inwoner. Voor kleinere gemeenten waar het bedrag per inwoner leidt tot een bedrag lager dan € 100.000 wordt de uitkering aangevuld tot € 100.000.

	Decentralisatie-uitkering Openbare bibliotheken			
CBS	**Gemeente**	**Bedrag 2025-2026**	**Gemeente**	**Bedrag 2025-2026**
687	Middelburg	147.512	Pijnacker-Nootdorp	170.899
1842	Midden-Delfland	100.000	Purmerend	280.746
1731	Midden-Drenthe	100.571	Putten	100.000
1952	Midden-Groningen	181.227	Raalte	113.174
1709	Moerdijk	112.368	Reimerswaal	100.000
1978	Molenlanden	133.549	Renkum	100.000
1955	Montferland	108.775	Renswoude	100.000
335	Montfoort	100.000	Reusel-De Mierden	100.000
944	Mook en Middelaar	100.000	Rheden	128.800
1740	Neder-Betuwe	100.000	Rhenen	100.000
946	Nederweert	100.000	Ridderkerk	140.777
356	Nieuwegein	194.614	Rijssen-Holten	114.091
569	Nieuwkoop	100.000	Rijswijk	175.944
267	Nijkerk	133.815	Roerdalen	100.000
268	Nijmegen	551.795	Roermond	179.192
1930	Nissewaard	258.535	Roosendaal	228.799
1970	Noardeast-Fryslân	135.305	Rotterdam	1.978.300
1695	Noord-Beveland	100.000	Rozendaal	100.000
1699	Noordenveld	100.000	Rucphen	100.000
171	Noordoostpolder	147.603	Schagen	140.845
575	Noordwijk	134.915	Scherpenzeel	100.000